

ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳು :

1. ಇದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಹಿತ ಉತ್ತರ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿದೆ.
2. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಬೇಕು.
3. ಈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಪುಸ್ತಕವು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಟ್ಟು 63 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
4. ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಳು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪೆನ್‌ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ (ಸೀಸದ ಕಡ್ಡಿ) ಬರೆಯಬಾರದು. ಬರೆದರೆ ಅಂತಹ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
5. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ, ಬಿಟ್ಟು ಸ್ಥಳ ತುಂಬುವ ಮತ್ತೆ ಹೊಂದಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ. ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಳು ತಿದ್ದಿ / ಹೊಡೆದು ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

I. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೇಳಿಕೆಗೂ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕ್ರಮಾಕ್ಷರದೊಂದಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ. [15 × 1 = 15]

1. ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಗದ ಎರಡು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹೀಗೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.
 (A) ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳು. (B) ಮಹಾಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳು.
 (C) ಅನುನಾಸಿಕಾಕ್ಷರಗಳು. (D) ವ್ಯಂಜನಗಳು.

ಉತ್ತರ : (B) ಮಹಾಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳು. [1]

2. ಹಳಗನ್ನಡದ ಪಂಚಮೀ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ
 (A) ಅತ್ತಣಿಂ (B) ಮ್
 (C) ಅಂ (D) ಒಳ್

ಉತ್ತರ : (A) ಅತ್ತಣಿಂ [1]

3. ಹಾಡು ಪದದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಕ ರೂಪ.
 (A) ಹಾಡಲಿ (B) ಹಾಡಿಯಾನು
 (C) ಹಾಡನು (D) ಹಾಡಿದನು

ಉತ್ತರ : (A) ಹಾಡಲಿ [1]

4. 'ತಲೆದೂಗು' ಪದವು ಈ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ.

(A) ಲೋಪ ಸಂಧಿ

(B) ಆದೇಶ ಸಂಧಿ

(C) ಆಗಮ ಸಂಧಿ

(D) ಗುಣ ಸಂಧಿ

ಉತ್ತರ : (B) ಆದೇಶ ಸಂಧಿ

[1]

5. 'ಪಥಿಕ' ಈ ಪದದ ಅರ್ಥ

(A) ಮಾರ್ಗ

(B) ದಾರಿ

(C) ಪತಿ

(D) ದಾರಿ ಹೋಕ

ಉತ್ತರ : (D) ದಾರಿ ಹೋಕ

[1]

6. ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಬರೆಯುವಾಗ ಬಳಸುವ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆ

(A) ಉದ್ಧರಣ

(B) ವಿವರಣಾತ್ಮಕ

(C) ಆವರಣ

(D) ಭಾವಸೂಚಕ

ಉತ್ತರ : (A) ಉದ್ಧರಣ

[1]

7. ಒಂದು ಪೂರ್ಣ ಕ್ರಿಯಾಪದದೊಡನೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಖಚಿತ ಅರ್ಥ ಕೊಡುವಂತಿದ್ದರೆ ಆ ವಾಕ್ಯವು

(A) ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯ

(B) ಸಂಯೋಜಿತ ವಾಕ್ಯ

(C) ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಾಕ್ಯ

(D) ಮಿಶ್ರ ವಾಕ್ಯ

ಉತ್ತರ : (A) ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯ

[1]

8. ಗುರು-ಲಘು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬರಲು ಅದು

(A) ಸ-ತ ಗಣ

(B) ಮ-ನ ಗಣ

(C) ಜ-ರ ಗಣ

(D) ಭ-ಯ ಗಣ

ಉತ್ತರ : (A) ಸ-ತ ಗಣ

[1]

9. 'ಚಕ್ರಪಾಣಿ' ಪದವು ಈ ಸಮಾಸಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ.

(A) ಕರ್ಮಧಾರೆಯ

(B) ದ್ವಂದ್ವ

(C) ಬಹುವ್ರೀಹಿ

(D) ದ್ವಿಗು

ಉತ್ತರ : (C) ಬಹುವ್ರೀಹಿ

[1]

10. 'ಹೂವಾಡಿಗ' ಈ ಪದದಲ್ಲಿರುವ ತದ್ವಿತ್ ಪ್ರತ್ಯಯ

- (A) ಇಗ (B) ವಾಡಿಗ
(C) ಡಿಗ (D) ಅಡಿಗ

ಉತ್ತರ : (D) ಅಡಿಗ [1]

11. 'ಭಿಕ್ಷು' ಪದದ ತದ್ವಪ ರೂಪ

- (A) ಭಿಕ್ಷೆ (B) ಬಿಕ್ಕಿ
(C) ಬಿಕ್ಕು (D) ಬಿಕ್ಕೇ

ಉತ್ತರ : (C) ಬಿಕ್ಕು [1]

12. 'ಅತ್ಯಂತ' ಪದವು ಈ ಸಂಧಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆ.

- (A) ವೃದ್ಧಿ (B) ಯಣ್
(C) ಲೋಪ (D) ಆಗಮ

ಉತ್ತರ : (B) ಯಣ್ [1]

13. 'ತನ್ಮಯಿ' ಪದವು ಈ ನಾಮಪದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ.

- (A) ಅಂಕಿತನಾಮ (B) ರೂಢನಾಮ
(C) ಅನ್ವರ್ಥಕನಾಮ (D) ಭಾವನಾಮ

ಉತ್ತರ : (A) ಅಂಕಿತನಾಮ [1]

14. 'ಬ್ಯಾಸರ' ಪದದ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ರೂಪ

- (A) ಬೇಸಾರ (B) ಬೇಜಾರು
(C) ಬೇಸರ (D) ಬೇಸ್ಯಾರ

ಉತ್ತರ : (C) ಬೇಸರ [1]

15. 'ನಂಬಿದರ್ಗೆ' ಈ ಪದದ ಹೊಸಗನ್ನಡ ರೂಪ.

- (A) ನಂಬಿದಾಗ (B) ನಂಬಿದವರಿಗೆ
(C) ನಂಬದವರಿಗೆ (D) ನಂಬುವವರಿಗೆ

ಉತ್ತರ : (B) ನಂಬಿದವರಿಗೆ [1]

II. ಬಿಟ್ಟಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಪದಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರಿ.

[5 × 1 = 5]

16. ಅಂಗುಲೀಮಾಲನೀ ಸಮಯಕ್ಕೆ _____ ಮೌಲ್ಯವಿದೆ [1]
17. ಚಿಗುರಲೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಹಣ್ಣೆಲೆ _____ ಉದುರಬೇಕು [1]
18. ಬೊಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯ ಶಾಲೆಯ ಹೆಡ್‌ಮೇಷ್ಟ್ರು _____ ವೆಂಕಟ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ [1]
19. ಸ್ಥಿತವಿರಲಿ ವದನದಲಿ ಕಿವಿಗೆ _____ ಕೇಳಿಸದಿರಲಿ [1]
20. ಹಿಡಿದ ವ್ರತ ಬಿಡದಿರಲು ಅದೇ _____ ಮಹಾಜ್ಞಾನದಾಚರಣೆ [1]

III. 21. 'ಅ' ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳಿಗೆ 'ಬ' ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದುವ ಪದಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಮುಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

[5 × 1 = 5]

ಅ	ಬ	ಉತ್ತರಗಳು
1) ಸಿಂಹಪಾಲು	ಎ) ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ	1) _____ ನುಡಿಗಟ್ಟು [1]
2) ಸುಬೇದಾರ	ಬಿ) ದ್ವಿರುಕ್ತಿ	2) _____ ಪರ್ಷಿಯನ್ [1]
3) ಸರಸರ	ಸಿ) ಇಂಗ್ಲೀಷ್	3) _____ ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ [1]
4) ಪದೇ ಪದೇ	ಡಿ) ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್	4) _____ ದ್ವಿರುಕ್ತಿ [1]
5) ನೋವು ನಲಿವು	ಇ) ಜೋಡುನುಡಿ	5) _____ ಜೋಡುನುಡಿ [1]

ಎಫ್) ನುಡಿಗಟ್ಟು

ಜಿ) ಪರ್ಷಿಯನ್

ಹೆಚ್) ಪಡೆನುಡಿ

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

[10 × 1 = 10]

22. ಗೌರಿ ಕಿರುಬನ ಬಾಯಿಗೆ ತುತ್ತಾದದ್ದು ಎಲ್ಲಿ?

ಉತ್ತರ : ಗೌರಿ ಕಿರುಬನ ಬಾಯಿಗೆ ತುತ್ತಾದದ್ದು ಗರೇಗುಡ್ಡದಲ್ಲಿ. [1]

23. ವೆಂಕಣ್ಣ ಮೇಷ್ಟ್ರ ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪ ಯಾವುದು ?

ಉತ್ತರ : ವೆಂಕಣ್ಣ ಮೇಷ್ಟ್ರ ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪ ಎರಡನೇ ಮದುವೆ ಆಗದಿರುವುದು. [1]

24. ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಣಾ ಪಡೆಗಳು ಯಾವುದರ ಸಂಕೇತ ?

ಉತ್ತರ : ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಣಾ ಪಡೆಗಳು ದೇಶದ ಏಕತೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿವೆ. [1]

25. ಪಶುಲೋಮನ ಪರಮ ಮಿತ್ರ ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ : ಪಶುಲೋಮನ ಪರಮ ಮಿತ್ರ ವಿಷ್ಣುದಾಸ. [1]

26. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಮಡಿ ಯಾವುದು ?

ಉತ್ತರ : ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಮಡಿ ನಿರ್ಮಲಚಿತ್ತ. [1]

27. ಪಾಟಲೀ ಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅಮಾತ್ಯರಾಕ್ಷಸ ಎಲ್ಲಿ ಅವಿತುಕೊಂಡಿದ್ದನು ?

ಉತ್ತರ : ಪಾಟಲೀಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅಮಾತ್ಯರಾಕ್ಷಸ ವಸಂತವನದಲ್ಲಿ ಅವಿತುಕೊಂಡಿದ್ದನು. [1]

28. ತೀರ್ಥಸ್ನಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು ಯಾವುದು ?

ಉತ್ತರ : ತೀರ್ಥಸ್ನಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು ಸತ್ಸವಂತರ ಸಂಗ. [1]

29. ತವರಿಗೆ ತಂಪನ್ನು ನೀಡುವವರು ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ : ತವರಿಗೆ ತಂಪನ್ನು ನೀಡುವವರು ತಾಯಿ. [1]

30. ಅನಲವು ಎಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಅನಲವು ಪತಂಗದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ. [1]

31. ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ತನ್ನ ತವರಿನ ಕೀರ್ತಿ ಹೇಗೆ ಹಬ್ಬಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಾಳೆ ?

[1]

ಉತ್ತರ : ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ತನ್ನ ತವರಿನ ಕೀರ್ತಿ ಹೊಳೆದಂಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗರಿಕೆಯ ಹಾಗೆ ಹಬ್ಬಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಾಳೆ.

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು - ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

[15 × 2 = 30]

32. ಲಿಪಿಯ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರ ಹೇಗೆ ಭದ್ರವಾಯಿತು ?

ಉತ್ತರ : ಮಾನವನಿಗೆ ಬಿಡುವು ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ತನ್ನ ಆಗು - ಹೋಗು, ಸುಖ-ದುಃಖಗಳನ್ನು ಕಾವ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ

ಇಳಿಸುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನಿಡಲು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ

ಮೂಲ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುತ್ತ ಸುಂದರವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಡುವುದನ್ನು

ಮಾನವ ಕಲಿತ. ಆ ಲಿಪಿಯ ಮೂಲಕ ಪರಂಪರಾನುಗತವಾಗಿ ಬಂದ ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳನ್ನು

ಬರೆದಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

[2]

33. ನಗು - ಅಳು ಎರಡೂ ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾದುವು ? ಹೇಗೆ ?

ಉತ್ತರ : ನಗು - ಅಳುವಿಗೆ ಮೂಲವಾದ ಮನಸ್ಸಿನ ವ್ಯಾಪಾರ ಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಹೊಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಮನದಲ್ಲಿ ಭಾವಗಳು ಮೂಡಿ ನಿಂತಾಗ ನಗು - ಅಳು ಜನಿಸುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ತ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ

ಹಾಸ್ಯ ಭಾವ ಮೂಡಿದರೆ ನಗು; ಕ್ಲೇಶ ಭಾವ ಮೂಡಿದರೆ ಅಳು, ಅಳುವಿನಿಂದ ನಗೆ;

ನಗೆಯಿಂದ ಅಳು ಹುಟ್ಟಲಾರವು. ಅವೆರಡು ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾದುವು.

[2]

34. ಗೌರಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸಿದ್ಧಪ್ಪನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾವವು ?

ಉತ್ತರ : ಗೌರಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸಿದ್ಧಪ್ಪನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಮೂಡಿತು. ಸಂತೋಷ ಚಿಮ್ಮಿತು. ಅದೃಷ್ಟ

ಮಿಲಾಯಿಸಿತು. ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡರು. ಅವಳ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆ

ಬಟ್ಟೆಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ನೆಮ್ಮದಿಯ ಕುಳವಾದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂತಸದ ವಾತಾವರಣ

ಮೂಡಿತು.

[2]

35. ತಿಪ್ಪೇನಹಳ್ಳಿಯ ಶಾಲೆಯ ನೋಟೀಸ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಏನೆಂದು ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು ?

ಉತ್ತರ : ಮಕ್ಕಳು ಸರಿಯಾದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಪಾಠ ಶಾಲದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಒಳಕ್ಕೆ ಬರಕೂಡದು.

ದಾಖಲೆಯಿಲ್ಲದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಕೂಲಿನ ಒಪ್ಪಾರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು

ಯಾರೂ ಕುಳಿತು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಕೂಡದು.

[2]

36. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳು ಯಾವಾಗ ಸಮೀಪ ಸುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ?

ಉತ್ತರ : ಜಾಡ್ಯ ಮನೋಭಾವ, ಅನೈಕಾಗ್ರತೆ, ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಿಡುಕು, ಬಲವಾದ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹಗಳು

ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಕ್ರಮ - ನಿಯಮ, ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ತಾಳ್ಮೆ,

ಸಮತೋಲ, ಸದುದ್ದೇಶ, ವ್ಯಾವಹಾರಿಕತೆ ಇವುಗಳ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿ

ಸಿಕೊಂಡರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುವ, ದುರಂತಕ್ಕೆಳಸುವ ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳು

ಸಮೀಪ ಸುಳಿಯಲಾರವು.

[2]

37. ಪಶುಲೋಮನು ಹುತ್ತದ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು ?

ಉತ್ತರ : ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿರಾ ನಿಮಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವೆನು. ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದ ಮನಃ ಪೂರೈಕೆಯಾಗಿ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವನಲ್ಲ. ಲೋಕಾಪವಾದಕ್ಕೆ ಅಂಜದೆ ನಡೆದವನಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ನಿಜ ಮಿತ್ರನಿಗೆ ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಮರಣವನ್ನು ನೋಡಲಾರದೆ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುತ್ತಿರುವ ನನಗೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯಾ ದೋಷವು ತಗಲದಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೃಪೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. [2]

38. ಕವಿ ಆಹಾರದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಿಂಹವನ್ನು ಹೇಗೆ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹುಬ್ಬು ಗಂಟಿಕ್ಕಿದ ಸಿಂಹದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ರಕ್ತ ಹೊರಚಿಮ್ಮುವಂತಿತ್ತು. ಸಮಯವಲ್ಲದೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಯಮನಂತೆ ಕೋಪಿಷ್ಟನೂ, ಭಯಂಕರ ದಾಡೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಿಂಹವು ಕರಾಳವಾದ ಮೋರೆಯಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು ಎಂದು ಕವಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. [2]

39. ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಉತ್ತರ : ಆಂಗ್ಲ ಜನತೆ ಸಾಹಸ ಜೀವಿಗಳು, ಬುದ್ಧಿ ಶಾಲಿಗಳು. ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಆಂಗ್ಲ ಪಂಡಿತರು ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅಭ್ಯಸಿಸಿದರು. ಮಹಾ ಮೇಧಾವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆಸೆ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ವಿಚಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಹೇಳಬೇಕೆಂಬ ಉಜ್ವಲ ಅಭಿಮಾನವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಆಂಗ್ಲ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಯಿತು. [2]

40. ಸರ್ವಜ್ಞನಾಗಲು ಏನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಉತ್ತರ : ಕೆಲವನ್ನು ತಿಳಿದವರಿಂದಲೂ, ಕೆಲವನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಕೇಳುತ್ತಲೂ, ಕೆಲವನ್ನು ಮಾಡುವವರನ್ನು

ನೋಡಿಯೂ, ಕೆಲವನ್ನು ಸುಜ್ಞಾನದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಲೂ, ಕೆಲವನ್ನು ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗದಿಂದ

ಅರಿತಾಗ, ಹಲವು ಹಳ್ಳಗಳು ಸೇರಿ ಸಮುದ್ರವಾಗುವಂತೆ ಮಾನವನು ಸರ್ವಜ್ಞನಾಗುವನು. [2]

41. ರಕ್ತ ಮೀರಿದ ಸಂಬಂಧದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಯಾವುದು ?

ಉತ್ತರ : ಜನ್ಮ ಭೂಮಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದಾದ ಸ್ವರ್ಗ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ. ಮಾತೃಭಾಷೆಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ

ಅಮೃತವೂ ಸಹ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸಂಬಂಧಗಳು ಕರುಳ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನೊಳ

ಗೊಂಡುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಸಂಬಂಧಗಳು ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧದ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳು. [2]

42. ನಕುಲಾದಿ ಭೀಮರಿಗೆ ದುರ್ಗತಿ ಒದಗಿದ ಪ್ರಸಂಗ ವಿವರಿಸಿರಿ.

ಉತ್ತರ : ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಒಯ್ದ ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ ಪಾಂಡವರು ಹಸಿವು ಬಾಯಾರಿಕೆ

ಯಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟರು. ನೀರನ್ನು ಅರಸುತ್ತ ಹೊರಟ ನಕುಲಾದಿಭೀಮರು ಸರೋವರದಲ್ಲಿ

ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಆಗ ಅಶರೀರ ವಾಣಿಯೊಂದು ತಾನು ಕೇಳುವ

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ

ನೀರು ಕುಡಿದ ನಕುಲಾದಿ ಭೀಮರು ದುರ್ಗತಿಗೊಳಗಾದರು. [2]

43. ತನ್ನ ತವರಿನ ಹಾದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜನಪದ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ತನ್ನ ತವರಿನ ಹಾದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನನ್ಯ ಪ್ರೀತಿ ಇದೆ. ತವರನ್ನು ಆಕೆ ಮನಸಾರೆ
ಹಾರೈಸುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ತವರಿಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ
ಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು - ಮುಳ್ಳು - ಮರಳು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.
ಬಾನಿನಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲಿನ ಬೇಗೆ ಸುಡುವುದಿಲ್ಲ. ದಾರಿ ಎಷ್ಟೇ ದೂರವಾಗಿದ್ದರೂ ಹೋಗಲು
ತಾಸು ಹೊತ್ತು ಸಾಕು ಎಂದು ಮನದುಂಬಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. [2]

44. ಅಜಗಣ್ಣನ ಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಉತ್ತರ : ಹೂವಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಪರಿಮಳದ ಹಾಗೆ, ಸೂರ್ಯನಲ್ಲಡಗಿರುವ ಬೆಂಕಿಯಂತೆ, ಚಂದ್ರನಲ್ಲಿ
ಅಡಗಿರುವ ಹದಿನಾರು ಬಗೆಯ ಕಾಂತಿಯಂತೆ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಡಗಿದ ಗಾಳಿಯಂತೆ, ಸಿಡಿಲಿನಲ್ಲಿ
ಅಡಗಿರುವ ಬೆಳಕಿನಂತೆ ಅಜಗಣ್ಣನ ಯೋಗವಿರಬೇಕೆಂದು ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ
ಪಡುತ್ತಾಳೆ. [2]

45. ಲೋಕೋಪಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಕ್ಷ್ಮೀಧರಾಮಾತೃನ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಏನೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಕೆರೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸು, ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿಸು, ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸು, ಬಂಧನದಲ್ಲಿ
ಸಿಕ್ಕಿದ ಅನಾಥರನ್ನು ಬಿಡಿಸು, ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡು ನಂಬಿದವರನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಬೇಡ,
ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು. [2]

46. ಯಕ್ಷನು ಧರ್ಮಜನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ : ಕಣ್ಣಿರಿದಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಂದಿರ ಮೃತ ಶರೀರಗಳು ಬಿದ್ದಿದ್ದರೂ ಧೃತಿಗೆಡದೆ, ದೇಹದ ದಣವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ, ಯಕ್ಷನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡುವ ಧರ್ಮರಾಯನ ಮನೋದಾಡ್ಯ, ಯಕ್ಷನು ಸತ್ತವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಬದುಕಿಸುವೆನೆಂದಾಗ ಕುಂತಿಪುತ್ರರಲ್ಲಿ ತಾನೊಬ್ಬ ಜೀವಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಮಾದ್ರೀಸುತ ನಕುಲನನ್ನೇ ಬದುಕಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ಧರ್ಮಜನ ಧರ್ಮಪ್ರಜ್ಞೆ, ವಿವೇಕವನ್ನು ಯಕ್ಷನು ಮೆಚ್ಚಿದನು. [2]

VI. ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿರಿ.

[5 × 3 = 15]

47. “ಈ ಸಭಾಗೃಹದಲ್ಲಿಯ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಜನರು ಕತ್ತೆಗಳಲ್ಲ”.

ಉತ್ತರ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಎಂ.ಎಸ್. ಸುಂಕಾಪುರ ರವರು ಬರೆದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಗ್ರಂಥದಿಂದಾಯ್ದು “ನಗು - ಅಳು” ಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಟಕಕಾರ ಶೆರಿಡನ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಶೆರಿಡನ್ ಮೇಲಿನ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಲಾಹಲ ವೆದ್ದಿತು. ಸಭಾಪತಿಗಳು ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಣಯಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ ಶೆರಿಡನ್ ಶಾಂತ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಸಭಿಕರ ಕ್ಷಮೆ ಕೋರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಮೇಲಿನ ಮಾತನ್ನೇ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ಆಡಿದ್ದನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಚತುರ್ಮೂರ್ತಿಯ ಹೇಗೆ ನಗೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. [3]

48. “ನಾ ಪೇಳ್ವ ಕಜ್ಜವದು ಸಾಧ್ಯವೇ ನಿನಗೆ ?”

ಉತ್ತರ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಭುಶಂಕರರವರು ಬರೆದ ಬುದ್ಧ ನಾಟಕ ಚಕ್ರದಿಂದ ಆರಿಸಲಾದ “ಮನಃ ಪರಿವರ್ತನೆ” ಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಮಾತನ್ನು ಬುದ್ಧನು ಅಂಗುಲೀಮಾಲ ನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ತಾನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕಾಗಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಯಾವುದು ? ಅದರಡೆಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿ ಸುವಿಯಾ ಎಂದು ಅಂಗುಲೀಮಾಲನು ಬುದ್ಧನನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಬುದ್ಧನು ಅಂಗುಲೀಮಾಲನನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವಂತೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅಂಗುಲೀಮಾಲನ ಕರ್ತವ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೆಣಕುವುದರ ಮೂಲಕ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬುದ್ಧನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

[3]

49. “ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟ ಕುದುರಲೇಬೇಕು”.

ಉತ್ತರ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ಜಗದಾತ್ಮಾನಂದರು ಬರೆದಿರುವ “ಬದುಕಲು ಕಲಿಯಿರಿ” ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದಾಯ್ದು “ಶಕ್ತಿಯೇ ಜೀವನ” ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯೆಲ್ ಸ್ಮೈಲ್ಸ್ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ನಾವು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡಾಗ ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭ್ಯಾಸ ರೂಢಿಯಾಗಿ ಅದು ನಡತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸದ ಹಿರಿಮೆ - ಗರಿಮೆಗಳು ಧ್ವನಿತವಾಗಿವೆ.

[3]

50. “ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣತಮತಿಗಳ್”.

ಉತ್ತರ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನೃಪತುಂಗ ವಿರಚಿತ “ ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗ” ಅಲಂಕಾರ ಗ್ರಂಥದಿಂದಾಯ್ದು
“ಕನ್ನಡ ನಾಡಸಿರಿ” ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ನುಡಿ, ಜನತೆಯ ಕುರಿತು ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನರು ಪದವನ್ನು ಅರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಪಾಲನೆ

ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಚತುರರು ಆ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಓದದಿದ್ದರೂ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವಷ್ಟು

ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕವಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಕವಿ

ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

[3]

51. “ವೇದ ಕುರಾನ್, ಬೈಬಲ್ ಸಿಂಧು ನೀ”

ಉತ್ತರ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿಯವರು ಬರೆದ ‘ನಾದ ನಿನಾದ’ ಕವನ ಸಂಕಲನ
ದಿಂದ ಆರಿಸಲಾದ “ಮಾತೃಭೂಮಿ” ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಂಪರೆ ಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವಾಗ ಕವಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಏಕಜೀವ ಶ್ರುತಿ ವೈವಿಧ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿವೆ. ಪ್ರಜಾಮಾತೆಯು ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಬಂಧು,

ವೇದ, ಕುರಾನ್, ಬೈಬಲ್‌ಗಳ ಸಿಂಧುವಾಗಿ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮನ್ವತೆಯ

ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದಾಳೆಂದು ವಿವರಿಸುವಾಗ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ. ಜಾತಿ ಮತ, ಪಂಥಗಳು

ಹಲವಾದರೂ ಮನುಷ್ಯ ಒಬ್ಬನೇ ಎನ್ನುವ ಧ್ವನಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ.

[3]

VII. ಈ ಕವಿಗಳ ಸ್ಥಳ, ಕಾಲ, ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

[2 × 3 = 6]

52. ದುರ್ಗಸಿಂಹ

ಉತ್ತರ : _____

ದುರ್ಗಸಿಂಹ :

ಈತನು 1031ರಲ್ಲಿ ರಸುಕಾಡು ನಾಡಿನ ಸಯ್ಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು. ಇವನು ಒಂದನೆಯ ಜಗದೇಕಮಲ್ಲನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದಂಡನಾಯಕನೂ, ಸಂಧಿ ವಿಗ್ರಹಿಯೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಇವನ ತಂದೆ ಈಶ್ವರಾರ್ಯ, ತಾಯಿ ದೇವಕಬ್ಬೆ, ಗುರು ಮಹಾಯೋಗಿ ಶಂಕರ ಭಟ್ಟ, ವಸುಭಾಗಭಟ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಪಂಚತಂತ್ರವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ದುರ್ಗಸಿಂಹನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪಂಚತಂತ್ರ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಈತನ ಕಥನ ಕೌಶಲ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. [3]

53. ಕನಕದಾಸರು

ಉತ್ತರ : ಕನಕದಾಸ :

ಕನಕದಾಸರು ಕ್ರಿ. ಶ. ಸುಮಾರು 1508ರಲ್ಲಿ ಬಂಕಾಪುರ ಬಳಿಯ ಬಾಡಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೀರ್ತನಕಾರರು, ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದು, ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಸಮಕಾಲೀನರು. ಇವರು ಪಾಳೇಗಾರ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಆವಲಂಬಿಸಿ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳ ಡಣಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ನಳ ಚರಿತ್ರೆ, ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ, ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ, ಹರಿ ಭಕ್ತಿಸಾರ ಮೊದಲಾದ ಕಾವ್ಯಗಳ ಕರ್ತೃವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರು. ಕನಕದಾಸರ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವ ಹಾಗೂ ಅವರ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಅಂಕಿತ ಕಾಗಿನೆಲೆ ಆದಿಕೇಶವ. [3]

VIII. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ ಗಣ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿ, ಛಂದಸ್ಸಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. [1 × 3 = 3]

54. ಇಡೆ ತೊಡೆಯನುಡಿದು ನೆಟ್ಟನೆ |

ಕೆಡೆಯುತ್ತುಂ ಕರ್ಚಿ ನೆಲನನಾನಿದನೆಂತುಂ ||

ಉತ್ತರ :

ಉ ಉ ಉ ಉ ಉ ಉ ಉ ಉ - ಉ ಉ	12 ಮಾತ್ರಗಳು
ಇ ಡೆ ತೊ ಡೆ ಯ ನು ಡಿ ದು ನೆ ಟ್ಟನೆ	
ಉ ಉ - - - ಉ ಉ ಉ ಉ - ಉ ಉ - -	20 ಮಾತ್ರಗಳು
ಕೆ ಡೆ ಯು ತ್ತುಂ ಕ ಕರ್ಚಿ ನೆ ಲ ನ ನಾ ನಿ ದ ನೆಂ ತುಂ	
ಛಂದಸ್ಸಿನ ಹೆಸರು - ಕಂದ ಪದ್ಯ [3]	

IX. ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿರಿ.

[1 × 3 = 3]

55. “ನನ್ನ ಧೈರ್ಯದ ಭೂಮಿ ಕಾಲಡಿಯೆ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದೆ”.

ಉತ್ತರ : ಇದು ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ

ಉಪಮೇಯ - ಧೈರ್ಯ

ಉಪಮಾನ - ಭೂಮಿ

ಸಮನ್ವಯ - ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ಧೈರ್ಯಕ್ಕೂ ಉಪಮಾನವಾದ ಭೂಮಿಗೂ

ಅಭೇದ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

[3]

X. ಕೆಳಗಿನ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

[1 × 3 = 3]

56. 1. ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ಹೊತ್ತ ನಾಡು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲು.

2. ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ.

3. ಹಾಸಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲು ಚಾಚು.

ಉತ್ತರ : ಗಾದೆಯ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಅರ್ಥ -

[1] ಅಂಕ

ಭಾಷಾಶೈಲಿ, ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿವರಣೆ -

[2] ಅಂಕ

ಒಟ್ಟು

[3] ಅಂಕ

XI. ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ.

[1 × 4 = 4]

57. ವಿಪಿನಚರ _____ ನಿನಗೆ ತಕ್ಕುದು

ಚಪಲ ವೃಗವೃಜದ ಬೇಂಟೆಯುಜ್ಜುಗಮೆಮ್ಮಿ

ತಪದ ವಿಚಾರಂ ತಕ್ಕುದೆ

ವಿಪರೀತಂ ನಿನ್ನ

ನುಡಿಯನೊಲ್ಲರೆ ಬಲ್ಲರ್.

ಅಥವಾ

ಗುರುಹಿರಿಯರ _____ ಅರಿಯದವನ ಅರಿವದೇತಕೆ

ಪರಹಿತಾರ್ಥಕಿಲ್ಲದವನ ಶರೀರವೇತಕೆ

ಹರಿಯಪೂಜೆ ಮಾಡದವನ ಜನುಮವೇತಕೆ

ಸೇರಿದವರ ಹೊರೆಯದಂಥ

ದೊರೆಯುಪತಕೆ. [4]

XII. ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

[1 × 4 = 4]

58. ವ್ಯಾಸನೋ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯೋ ಬಡಗಣವರು ಶಂಕರ ತೆಂಕಣನಾಗಿರಲ್

ಪಾಣಿನಿ ಪಶ್ಚಿಮದವನು ರವೀಂದ್ರನು ಪೂರ್ವಭಾಗದವನಾಗಿರಲ್

ಕಾಳಿದಾಸನುಜ್ಞಯಿನಿಯವನು ಮದ್ರಾಸಿ ವಳ್ಳುವರನಾಗಿರಲ್

ಭೇದವೇ ಬೃಹದ್ಭಾರತಬೋಧಿಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೊಂಬೆಗಳಲಿ ?

ಉತ್ತರ : ಸಾರಾಂಶ :

ವ್ಯಾಸರು ವಾಲ್ಮೀಕಿಯರು ಭಾರತದ ಉತ್ತರದವರು. ಶಂಕರರು ದಕ್ಷಿಣದವರು, ಪಾಣಿನಿ

ಪಶ್ಚಿಮದವರು. ರವೀಂದ್ರ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದವರು, ಕಾಳಿದಾಸ ಉಜ್ಜಯಿನಿಯವರು,

ತಿರುವಳ್ಳುವರ್ ಮದ್ರಾಸಿನವರು. ಇವರೆಲ್ಲ ಭಾರತವೆಂಬ ಬೋಧಿವೃಕ್ಷದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ

ಕೊಂಬೆಗಳಂತೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಭೇದವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಆಶಯ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು.

ಸಾರಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ 3 ಅಂಕ

ಭಾಷಾ ಶೈಲಿಗೆ 1 ಅಂಕ

ಒಟ್ಟು 4 ಅಂಕ

XIII. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು - ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

[2 × 4 = 8]

- ವಿಧಾನಸೌಧ ನಿರ್ಮಾಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಿ.
- ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ನಂತರ ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.
- ಮೊಲವು ಸಿಂಹವನ್ನು ಕೊಂದ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.
- ವಿಧಾನಸೌಧ ನಿರ್ಮಾಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಿ.

59. ಉತ್ತರ : 1952ರಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರೆಡ್ಡಿ ಅವರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ

ಬದಲಾಗಿ ಶ್ರೀ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು.

ಉಭಯ ಸದನಗಳೂ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಚಿವಾಲಯಗಳು ಒಂದೇ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿರ

ಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಒಂದು

ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡಿತು. ಕಟ್ಟಡ

ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಲಾಯಿತು.

ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಮುನಿಯಪ್ಪನವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಕಟ್ಟಡದ ವಿನ್ಯಾಸ

ವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಣಿಕ್ಯಂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ಅವರೇ ಕಟ್ಟಡ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಅಂತಿಮ

ವಾಗಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದರು.

[4]

- ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ನಂತರ ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

60. ಉತ್ತರ : ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ನಂತರ ಭಾರತ 1965 ಮತ್ತು 1971 ರಲ್ಲಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದೊಡನೆ,

1962 ರಲ್ಲಿ ಚೀನಾದೊಡನೆ ಮೂರು ಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿತ್ತು. ಆಪರೇಷನ್

ಮೇಘನಾದ್, ಆಪರೇಷನ್ ವಿಜಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಡಿ ತಂಟೆ ಹೋರಾಟವನ್ನು

ಎದುರಿಸಿತ್ತು. 1947 - 48ರ ಜಮ್ಮುಕಾಶ್ಮೀರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ

ಭೂಸೇನೆಗೆ ಬೆಂಬಲ, 1962ರ ಚೀನಾ ಆಕ್ರಮಣ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಭೂಸೈನಿಕರಿಗೆ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ

ಸರಬರಾಜು, 1965ರಲ್ಲಿ ನೆರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸೇಬರ್‌ಚೇಟ್ ವಿಮಾನವನ್ನು ಹೊಡೆದು

ರುಳಿಸಿದ್ದು, ರೆಡಾರ್ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಛಿದ್ರಗೊಳಿಸಿತು. 1971ರಲ್ಲಿ ಡಾಕಾ ನಗರವನ್ನು

ಕೇವಲ 48 ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಸಾಧನೆ ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯದಾಗಿತ್ತು. [4]

- ಮೊಲವು ಸಿಂಹವನ್ನು ಕೊಂದ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

ಉತ್ತರ : ತನ್ನ ಸರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಆಹಾರವಾಗಲು ಹೊರಟ ದೀರ್ಘಕಾರ್ಣವೆಂಬ ಮೊಲವು ಸಾವಿ

ನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ನೀರು

ಕುಡಿಯಲು ಪುರಾಣ ಕೂಪದ ಬಳಿಗೆ ಹೋಯಿತು. ತನ್ನ ಪ್ರತಿ ಬಿಂಬವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿಕಂಡ ಮೊಲವು ಸಿಂಹವನ್ನು

ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡುತ್ತ ತಡವಾಗಿ ಸಿಂಹದ ಬಳಿಗೆ

ಹೋಯಿತು. ತಡವಾಗಿ ಬಂದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೇಳಿದಾಗ ನಿಮಗಿಂತ ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಒಂದು ಸಿಂಹವು ತನ್ನನ್ನು

ತಡೆದುದಾಗಿಯೂ ಅದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಸಿಂಹವೆಂದು ಬೈದಿತು ಎಂದಾಗ ಕೋಪಗೊಂಡ ಸಿಂಹವು ಆ

ಸಿಂಹವನ್ನುತ್ತೋರಿಸು ನಡೆವಿಂದಾಗ ಮೊಲವು ಪುರಾಣ ಕೂಪದ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನು

ಜರೆದ ಸಿಂಹವು ಈ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನಲು, ಕೋಪಗೊಂಡ ಸಿಂಹವು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ನೋಡಿ

ಇನ್ನೊಂದು ಸಿಂಹವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಹಾರಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು.

[4]

XIV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಕುರಿತು ಎಂಟು - ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

[1 × 4 = 4]

- ದುರ್ಮೋಧನನು ವೈಶಂಪಾಯನ ಸರೋವರದಿಂದ ಹೊರ ಬಂದ ರೀತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ.
- ಪಂಪ ಕಂಡ ಬನವಾಸಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರಿ.
- ದುರ್ಮೋಧನನು ವೈಶಂಪಾಯನ ಸರೋವರದಿಂದ ಹೊರ ಬಂದ ರೀತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ.

61. ಉತ್ತರ : _____

ಭೀಮನ ಚುಚ್ಚು ಮಾತುಗಳಿಂದ ಬೆಚ್ಚಿದ ದುರ್ಮೋಧನನು ನೀರೊಳಗಿದ್ದರೂ ಬೆವರಿ ಹೋದನು.

ಭೂಮಿಯಿಂದ ಲಾವಾರಸವು ಹೊರ ಬರುವಂತೆ ಸರೋವರದ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಹೊರ ಬಂದು

‘ಭೀಮನು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ?’ ಎಂದು ಗರ್ಜಿಸುತ್ತ ಎಂಟು ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ತನ್ನ ಗದೆಯನ್ನು

ತಿರುಗಿಸುತ್ತ ಸರೋವರದಿಂದ ಹೊರ ಬಂದನು.

[4]

- ಪಂಪ ಕಂಡ ಬನವಾಸಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರಿ.

ಉತ್ತರ : ಪಂಪನ ಬನವಾಸಿ ದೇಶದ ವರ್ಣನೆ ಕನ್ನಡಿಗರ ಗುಣಗಾನ, ಪಂಪನ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ

ನಿದರ್ಶನ. ಬನವಾಸಿ ತ್ಯಾಗ, ಭೋಗ, ಗೇಯ, ಗೋಷ್ಠಿಗಳಿಗೆ ಆಗರ. ಇಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ

ಜನಿಸಲಾಗದಿದ್ದರೂ ಮರಿದುಂಬಿಯಾಗಿ, ಕೋಗಿಲೆಯಾಗಿಯಾದರೂ ಜನಿಸುವ ಆಸೆ ಕವಿಯದು.

ಬನವಾಸಿಯ ಸುಂದರ ಪರಿಸರ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿಸುವ ಒಂದು ಸುಂದರ

ತಾಣವಾಗಿದ್ದು ಯಾರೇ ತನ್ನನ್ನು ತಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದರೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಬನವಾಸಿ ದೇಶವನ್ನು

ನೆನೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಕವಿಯ ಮನೋಭಿಲಾಷೆ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

[4]

- XV. 62. ನೀವು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯೊಂದರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ/ನಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿಯವರಿಗೆ, ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ. [1 × 5 = 5]

ಅಥವಾ

ಬದಲಾದ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪದ್ಧತಿಯ ಕುರಿತು, ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಸಂಪಾದಕರಿಗೊಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ :	ತಾಯಿಯವರಿಗೆ ಪತ್ರ :	
	ಇಂದ, ವಿಳಾಸ, ದಿನಾಂಕ, ಪ್ರಾರಂಭದ ಒಕ್ಕಣೆ	1 ಅಂಕ
	ಪತ್ರದ ಒಡಲು	2 ಅಂಕ
	ಸ್ಥಳ, ದಿನಾಂಕ, ಸಹಿಯೊಂದಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯ	1 ಅಂಕ
	ಭಾಷಾ ಶೈಲಿಗೆ	1 ಅಂಕ
	ಒಟ್ಟು	5 ಅಂಕ

ಅಥವಾ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಪತ್ರ :

ಇಂದ, ವಿಳಾಸ, ಗೆ, ವಿಶ್ವಾಸಿ, ಸಂಬೋಧನೆ	1 ಅಂಕ
ಪತ್ರದ ಒಡಲು	2 ಅಂಕ
ಸ್ಥಳ, ದಿನಾಂಕ, ಸಹಿಯೊಂದಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯ	1 ಅಂಕ
ಭಾಷಾ ಶೈಲಿಗೆ	1 ಅಂಕ
ಒಟ್ಟು	5 ಅಂಕ

XVI. ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಕುರಿತು ಹದಿನೈದು ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

[1 × 5 = 5]

- ಜನಸಂಖ್ಯಾಸ್ಫೋಟ - ಕಾರಣಗಳು.
- ನೆರೆ ಹಾವಳಿ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ.
- ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು.

63. ಉತ್ತರ : ಪ್ರಬಂಧ ಲೇಖನ :

ಪೀಠಿಕೆ/ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ	1 ಅಂಕ
ವಿಷಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ	2 ಅಂಕ
ಮುಕ್ತಾಯ/ಉಪಸಂಹಾರ	1 ಅಂಕ
ಭಾಷಾ ಶೈಲಿಗೆ	1 ಅಂಕ
ಒಟ್ಟು	5 ಅಂಕ

P101

01K